Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development and Cooperation SDC

STALNA KONFERENCIJA GRADOVA I OPŠTINA
SAVEZ GRADOVA I OPŠTINA SRBIJE

PRAVNE NOVOSTI

Bilten SKGO za propise od značaja za lokalnu samoupravu
God. IX, br. 6 — Beograd, 17. septembar 2026. godine

IZMENE I DOPUNE ZAKONA O FINANSIRANJU POLITIČKIH AKTIVNOSTI

KLJUČNE NOVINE

- **Uređeni su uslovi pod kojima JLS i organizacije čiji su one osnivači mogu političkim subjektima pružati usluge i davati dobra na korišćenje**
- **Obaveza donošenja i objavljivanja posebnog akta kojim se određuju usluge i dobra koje organi JLS, kao i druge organizacije čiji su oni osnivači, pružaju odnosno daju na korišćenje političkim subjektima**
- **Uvedena su dodatna budžetska sredstva za podsticanje aktivnijeg učešća žena u političkom životu**
- **Raspodela sredstava za lokalnu izbornu kampanju**
- **Izuzeci od polaganja izbornog jemstva i povraćaj sredstava**
- **Zabrana kampanje trećih lica**
- **Obaveza JLS da Agenciji dostavlja podatke radi kontrole finansiranja političkih aktivnosti**
- **Prekršajna odgovornost odgovornog lica u organu JLS i organizaciji čiji je osnivač JLS**

NAJVAŽNIJE IZMENE I DOPUNE KOJE SE ODNOSE NA JLS

USUGE I DOBRA KOJE JLS DAJE POLITIČKIM SUBJEKTIMA

Izmenjeni član 6. neposredno se odnosi na organe JLS, kao i na ustanove, javna preduzeća i druge organizacije čiji je osnivač JLS.

Ako JLS političkim subjektima pruža usluge ili daje dobra na korišćenje:

- uz naknadu, mora ih pružati svim političkim subjektima pod jednakim tržišnim uslovima;
- bez naknade, usluge i dobra moraju biti dostupni svim političkim subjektima pod jednakim uslovima.

Na zahtev političkog subjekta mora se odgovoriti:

- u roku od pet dana od prijema zahteva;
- tokom izborne kampanje, u roku od dva radna dana.

Ovu uslugu SKGO realizuje u okviru programa „Partnerstvo za dobru lokalnu samoupravu“, koji podržava Vlada Švajcarske

Ako uslugu ili dobro nije moguće obezbediti, političkom subjektu moraju se dostaviti dokazi o razlozima nemogućnosti. **Odluka po zahtevu objavljuje se na veb-sajtu u roku od jednog dana od njenog donošenja**.

Ove odredbe su naročito značajne za korišćenje prostorija, sala, vozila, opreme i drugih lokalnih resursa.

OBAVEZA DONOŠENJA I OBJAVLJIVANJA POSEBNOG AKTA KOJIM SE ODREĐUJU USLUGE I DOBRA KOJE ORGANI JLS, KAO I DRUGE ORGANIZACIJE ČIJI SU ONI OSNIVAČI, PRUŽAJU ODNOSNO DAJU NA KORIŠĆENJE POLITIČKIM SUBJEKTIMA

JLS i organizacije čiji je ona osnivač dužne su da posebnim aktom odrede koje usluge i dobra mogu pružati odnosno dati na korišćenje političkim subjektima i da bliže urede način njihovog korišćenja.

Organi JLS i organizacije čiji je osnivač JLS koji političkim subjektima pružaju usluge ili daju dobra na korišćenje dužni su da poseban akt donesu u roku od 60 dana od stupanja izmena Zakona na snagu.

Doneseni akt objavljuje se na veb-sajtu organa odnosno organizacije u roku od osam dana od dana donošenja.

Važno je naglasiti da obaveza donošenja akta nije postavljena za svaku JLS bez obzira na okolnosti, već za organe i organizacije koji političkim subjektima pružaju usluge ili daju dobra na korišćenje.

DODATNA SREDSTVA ZA PODSTICANJE AKTIVNIJEG UČEŠĆA ŽENA U POLITIČKOM ŽIVOTU

Pored postojećih sredstava za finansiranje redovnog rada političkih subjekata, iz budžeta JLS obezbeđuju se dodatna sredstva u visini od 0,0025% poreskih prihoda budžeta JLS.

Navedena dodatna sredstva se raspodeljuju političkim strankama i grupama građana koje su osvojile mandate u skupštini JLS, pod uslovom da je više od 40% osvojenih mandata pripalo kandidatima ženskog pola.

Sredstva se raspodeljuju srazmerno broju kandidatkinja kojima su pripali mandati iznad praga od 40%, u odnosu na ukupan broj takvih kandidatkinja na svim izbornim listama. Kod koalicija pravo na ova sredstva imaju političke stranke koje ispunjavaju navedeni uslov.

Nadležni organ JLS sredstva prenosi političkim subjektima mesečno, do desetog dana u mesecu za prethodni mesec.

Ova izmena ima neposredne finansijske posledice za lokalne budžete, jer uvodi dodatno izdvajanje pored postojećih 0,105% poreskih prihoda namenjenih redovnom radu političkih subjekata.

RASPODELA SREDSTAVA ZA LOKALNU IZBORNU KAMPANJU

Za lokalne izbore, 40% budžetskih sredstava za izbornu kampanju raspodeljuje se u jednakim iznosima podnosiocima proglašenih izbornih lista koji su izjavili da će koristiti javna sredstva za pokriće troškova izborne kampanje.

Novina je da se sredstva mogu isplatiti i subjektima koji su oslobođeni obaveze polaganja izbornog jemstva.

Preostalih 60% sredstava pripada listama koje su osvojile mandate, srazmerno broju mandata, ali uz novi uslov da je politički subjekt Agenciji za sprečavanje korupcije podneo preliminarni izveštaj o troškovima izborne kampanje.

Agencija obaveštava nadležni organ JLS o političkim subjektima koji nisu podneli preliminarni izveštaj u roku od pet dana od dana isteka roka za podnošenje preliminarnih izveštaja o troškovima izborne kampanje.

Nadležni organ JLS ovo obaveštenje mora uzeti u obzir prilikom raspodele preostalih sredstava.

IZUZECI OD POLAGANJA IZBORNOG JEMSTVA I POVRAĆAJ SREDSTAVA

Obavezu polaganja izbornog jemstva više nemaju:

- grupe građana;
- političke stranke koje nisu osvojile mandate u prethodnom sazivu skupštine;
- koalicije čije sve članice nisu osvojile mandate u prethodnom sazivu.

Ako navedeni politički subjekti dobiju sredstva iz budžeta JLS, a ne osvoje najmanje 1% važećih glasova, odnosno 0,2% ako predstavljaju nacionalnu manjinu, dužni su da sredstva vrate u roku od 30 dana od donošenja ukupnog izveštaja o rezultatima izbora.

Za JLS je važno da prati povraćaj sredstava i naplatu potraživanja, budući da kod ovih političkih subjekata nema izbornog jemstva iz kojeg bi se povraćaj mogao neposredno izvršiti.

ZARANA KAMPANJE TREĆIH LICA ZA ORGANE JLS

Novim članom 23b uređena je izborna kampanja koju vode treća lica koja nisu povezana sa političkim subjektom.

Organima JLS izričito je zabranjeno da sprovode kampanju trećih lica. Zabrana obuhvata i javne ustanove, javna preduzeća, privredna društva sa učešćem javnog kapitala, organizacije koje vrše javna ovlašćenja i druge subjekte navedene u članu 12. Zakona.

OBAVEZA JLS DA AGENCIJI DOSTAVLJA PODATKE RADI KONTROLE FINANSIRANJA POLITIČKI AKTIVNOSTI

Organi Republike Srbije, autonomne pokrajine i **jedinice lokalne samouprave**, banke, kao i pravna i fizička lica koja finansiraju političke subjekte, odnosno koja su u njihovo ime i za njihov račun obavila određenu uslugu, dužni su da, na zahtev Agencije i u roku koji ne može biti duži od 15 dana od dana prijema zahteva, a u toku izborne kampanje ne može biti duži od tri dana, dostave sve podatke koji su Agenciji potrebni za obavljanje poslova propisanih ovim zakonom.

PREKRŠAJNA ODGOVORNOST ODGOVORNOG LICA U ORGANU JLS I ORGANIZACIJI ČIJI JE OSNIVAČ JLS

Za postupanje suprotno obavezama koje se odnose na davanje usluga i dobara političkim subjektima propisana je novčana kazna od 50.000 do 150.000 dinara za odgovorno lice u:

- organu JLS;
- ustanovi, javnom preduzeću ili drugoj organizaciji čiji je osnivač JLS.

Prekršajna odgovornost može nastati naročito ako se usluge i dobra ne daju pod jednakim uslovima, ne donese ili ne objavi poseban akt, ne odgovori na zahtev u zakonskom roku ili se odluka po zahtevu ne objavi blagovremeno.

VAŽENJE I PRIMENA

Narodna skupština Republike Srbije je 10. jula 2026. godine donela **Zakon o izmenama i dopunama Zakona o finansiranju političkih aktivnosti**, koji je objavljen u Službenom glasniku istog dana („Sl.glasnik RS“, br. 63/2026) i koji je stupio na snagu 18. jula 2026. godine.

Urednik biltena Pravne novosti: Maja Stojanović Kerić, sekretar Predsedništva SKGO
Elektronska pošta: mailto:maja.stojanovic@skgo.org

Možete nas pratiti i preko:

Ovu uslugu SKGO realizuje u okviru programa „Partnerstvo za dobru lokalnu samoupravu“, koji podržava Vlada Švajcarske